

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Pro pošti prejemnik velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemnik velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.
Poslanske številke po 7 kr.

Naročnino in ostanila (inserate) vsprejema upravnništvo in ekspedicijska v „Katoli. Tiskarni“, Kopitarjeve ulice št. 2.

Kokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izkaša vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 176.

V Ljubljani, v četrtek 5. avgusta 1897.

Letnik XXV.

Sestanek državnih poslancev.

O zadnjem sestanku slovensko-hrvatskih državnih poslancev v Ljubljani piše „Edinost“:

V prvo moramo izraziti svoje rodoljubno zadoščenje na tem, da so se vsi sklepi storili soglasno. Vedno in vedno smo trdili, da tudi mi nismo toliko najivni, da bi se nadejali kar združitve prepirajočih se strank in zaključka nesrečnemu prepiru. Takih odnošajev, kakor so se razvili v nas v zadnjih letih na žalost vsakega slovenskega patrijota in v nesrečo vsemu narodu, ni močno kar prelomiti na kolenu. Ko se je odprla rana, treba da se polagoma izvrši naravni zdravilni proces. Tu ne le da ne pomaga nobena sila, ampak še škoduje. Kakor velja to za fizično telo človeško, istotako velja to za moralno telo naroda. Kakor rečeno: na to stran se nismo udajali nobenim iluzijam. Res, da smo svarili vsako toliko, sedaj na to, sedaj na drugo stvar, ali svarili smo bolj tem namenom, da s svojim vplivom kolikor možno ublažimo strastni boj med rojaki.

Drugače smo sodili o naši delegaciji na Dunaju. Kakor smo — primerno upoštevaje moč človeških slabosti — razumeli vzroke našemu domačemu prepiru, tako smo bili uverjeni in smo zahtevali dosledno, da ta domači prepir ne sme metati svoje sence na delovanje naših poslancev na Dunaju. Vsega, kar si sme dovoliti vodja stranke doma, ne sme si dovoliti poslanec na Dunaju. To pa že zato ne, ker je naloga in vsled tega tudi odgovornost zastopnika v centralnem parlamentu za cel zvonik vzvišena nad nalogo in odgovornostjo domačega strankarja. Zastopnik interesov naroda v areni parlamentarizma mora biti vzvišen nad slepo strast; njemu mora biti ob-

zorje razsežnejše in vid bistrejši in objektivnejši. In ako je s temi lastnostmi združena še živa zavest o velikanski odgovornosti ozirom na skupne koristi naroda, potem ni mogoče drugače, nego da člani naše delegacije na Dunaju razločnejše vidijo in poštevajo one točke, ki nas spajajo!

Ti nazori naši so dobili najvišjo sankcijo po shodu poslancev od minolega petka. Brez daljnih fraz in besedičja beležimo torej tu, da smo dogodek od minolega petka patrijotskim zadoščenjem in hvaležnostjo, kipečo iz slovenske duše naše, zabeležili v knjigo naših narodnih borb, našega življenja.

Naše prepričanje je to, da se je še le po dejstvu, da so se vsi sklepi storili soglasno in v najlepši harmoniji, povzdignila važnost shoda do primerne višine. Že iz poročil nemških časopisov slutimo nekako veliki moralni uspeh sestanka. Niti „Neue Freie Presse“ si ne upa dslati sicer navadnih dovtipov o „Nation im Taschenformate“. Najbolj pa sti nasprotnike vznemirili izjavi nepremične solidarnosti, došli od strani združene opozicije na hrvatskem saboru in od strani Malorusov.

To so jako veseli pojavi, katerih ne bode mogel prezirati niti grof Badeni! Kajti — tako smo zatrčili te dni in ponavljamo danes: — ako večina ostane zvesta sama sebi, ako bode izvajala načelo solidarnosti do skrajnih posledic, potem nima grof Badeni druge poti: ali vladati s to večino ali pa ne vladati!

Ako ostanejo torej hrvatski in slovenski poslanci pri tem, kar so sklenili — da ne bodo podpirali nobene vlade, ako ne izpolni zahtev, označenih v komuniqueju — in ako Čehi in Poljaki ostanejo zvesti Hrvatom in Slovencem, potem sestanek od minolega petka ne more ostati brez upliva

na bodoče dogodke v političnem življenju naše državne polovice.

Glavni dobiček od vsega pa bode ta, da se osamosvetimo po uverjenju, da smo kaj, ako le hočemo resno — — zložno.

Graška „Tagespost“ piše mej drugim. „Sestanek jugoslovanskih poslancev v Ljubljani je bodrilno pozdravila tudi hrvatska opozicija. To pač ni bilo mojstersko delo, kajti gospoda na Hrvatskem imajo važnejšega opravila, kakor pa se vtikati v notranje avstrijske prepire. Hrvatska ima težavno stališče nasproti Ogerski, boj, v katerem mora napeti vse svoje sile, da doseže vspehe. Ako v teh razmerah jedna hrvatska stranka tako sovražno izživlja ves nemški narod, škodi najobčutnejše interesom Hrvatske. To je tako jasno, da ni treba daljših dokazov, in mirni, trezni ljudje na Hrvatskem nam gotovo pritrdijo. Ako bode opozicija na ta način kazala svojo politično zrelost, potem dela le Mažarom v roke in v Budimpešti se bodo v pest smijali.“

Ali ste ga čuli kljucka? Kar v hipu je graška tetka našla svoje srce za hrvatske koristi nasproti Mažarom! In ti ljudje, ki proslavljajo Schönererja, Wolfa in tovariše ter z radostjo objavljajo „bratske pozdrave in sožalja“ iz Nemčije, ti ljudje svaré Hrvate v naši državi, naj se ne spominjajo Slovencev. Da liberalni Nemci so veliki — v domišljavosti.

Dijaški sestanek.

(Dalje.)

Navdušenim besedam govornika sledila je dolgotrajna, burna pohvala, katero mu je dijaštvo potem še jedenkrat posebej izrazilo. Govornik stavi potem resolucije, ki v bistvu tvorijo ogrodje in na-

LISTEK.

Še jedna beseda o stiškem samostanu.

(Dalje.)

Gospod dopisnik, ne zamerite, da odkritosrečno povem: Nad vašo nevednostjo in predranostjo mora človek kar strmeti in samega strmenja skoperneti! Poklic in delovanje samostanov leži odprto pred celim svetom; zato imajo pravico terjati, da jih človeštvo presoja po tem, kaj storé in delajo, ne pa po tem, kar jim sovraštvo in sumničenje podtika. Ne terjajo nobenih predprav; terjati pa smejo, da uživajo isto varstvo postave in svobodo, kakoršno ima vsak državljani. K temu so opravičeni tembolj, ker služijo le občenemu blagru. Kar piše „Narod“, bije zgodovinski resnici naravnost v obraz. Tako ostudno pisarjenje narekuje le divja mržnja in zavist, v kateri se vsako trezno mišljenje vtopi, vsaka nepristranska sodba onemogoči.

Znani Viktor Hugo gotovo ni bil klerikalec, pa on piše o samostanih: „Ljudje se združijo in stanujejo skupno; po katerem pravu? Na podlagi prava svobodnega združevanja! Odtegnejo se svetu; po katerem pravu? Na podlagi prava, po katerem sme vsak človek svoja vrata odpreti ali zapreti! Ne hodijo ven; po katerem pravu? Na podlagi prava, priti in oditi, ki objema v sebi tudi pravo, doma ostati! Tam doma, kaj delajo tam? Tiho govoré, povešajo oči in delajo. Odpovedo se svetu, mestom,

počutnim nasladam, veselicam, zabavam, skoposti, sebičnosti. Oblačijo se v trdo platno ali v raševino. Nobeden izmed njih niti najmanjšega ne imenuje svojo last. Z vstopom se tisti, ki je bil bogat, naređi revnega. Kar ima, žrtvuje za vse. Tisti, katerega so imenovali nekaj plemenitega, slavnega ali gospoda, je jednak temu, ki je bil kmet. Cela je za vse jednaka. Vsi žrtvujejo svoje lase, vsi nosijo isto obleko, jedo isti črni kruh, spé na isti slam, umirajo jednake smrti. Imajo isto vrečo na rami in isto vrvo okoli ledja. Če pravilo terja, da morajo hoditi bosi, hodijo vsi bosi; tam se lahko vidijo knezi, ti knezi so ravno tako sence, kakor drugi. Noben naslov več, celo družinska imena so zginila. Vsi se klanjajo jednakosti krstnih imen. Zapustili so rodbino po krvi in spadajo v duhovno rodbino. Nimajo drugih starišev, nego vsi ljudje. Hité ubožnim na pomoč, strežejo bolnikom. Volijo nje, katere ubogajo, in se kličejo med seboj: Moj brat! Molijo. H komu? K Bogu! Nepremišljeni, lahkomiselni ljudje pravijo: Čemu te nepremične postave poleg svetišča? Kaj koristijo? Kaj delajo? Pač ni bolj vzvišenega dela, nego je to, katero opravljajo te duše. Molijo zmerom za te, ki nikoli ne molijo!“

Tako sodi o samostanskem življenju sloveči Viktor Hugo, dasi je bil prostozidar. V istem smislu piše slavni Leibnitz. Pisatelj knjige „Décadence de l'Europe“ (Propast Evrope), ki je leta 1867 veliko senzacijo vzbudila, pravi med drugim: „Vse dežele Evrope se imajo menihom zahvaliti za prvo znanje

krščanstva, za prvi pouk, za prve pojme o svobodi, pravosti in pravilni posesti, za prve kalí nove krščanske civilizacije.“

Piê je l. 1875 v nekem zboru v Parizu rekel: „Iz meništva je izšla Evropa s svojim znanjem, s svojo literaturo, s svojim poljedelstvom, s svojim socialnim razvojem, sploh krščanska Evropa.“

Milkovič, ki je spisal obširno zgodovino kranjskih samostanov, in sicer zelo pristransko in neprijazno, pravi med drugim: „Napredujoče znanstvo je glasovom tistih, ki so v samostanih videli le gnezda nevednosti in praznoverstva, sapo zaprlo. Okoliščina, da so se posamezne osebe ali samostani oddaljili od pravega smotra in bili v pohujšanje, namesto v vzgled, ne more izpremeniti sodbe o celotnem meništvu. Bilo bi odveč, jih zagovarjati, bilo bi celo nezgodovinsko, ko bi hoteli njih skoro poldrugitisočletno delovanje presojati z jednega stališča, ker naša sodba bi bila zmerom le subjektivna. — Strmeti moramo danes, kako vsestransko je bilo njih delovanje in kako velikanska njih dela“ itd.

Kaj so bili samostani za občni ljudski blagor, se je pokazalo najbolj očitno po njih zatoru.

Na Angleškem je bilo veliko samostanov. Henrik VIII. je vse zatl in jim denar vzel. Poprej se je ogromno ljudstva od njega živilo. A kralj je to zapravlil; in kako! Bale, hud sovražnik katoličanov, piše: „Ein grosser Theil des Schatzes wurde auf Würfelspiel, Mummerei und Bankettiren, ja (ich

5430

čela govora. O tem se vname živahna debata. Govornik je predlagal, da se v prvi točki resolucije vsprejme naslednji dostavek:

„Obsojamo tudi frazo, da je klerikalec, recte katoličan, brezdomovinec.“

Nekdo predlaga, naj se ta pristavek iz oportunitizma izpusti. Toda g. Lampe odgovori, da mi ne poznamo pri načelih nobenega oportunitizma, ampak odločno in na vsa usta povemo, kar mislimo. Zato predlaga, da pristavek ostane, kar pri glasovanju tudi obvelja.

Pri drugi točki hoteli so tudi nekateri, da se izbrišejo besede:

„Obsojamo absolutno narodnost“, pa ogromna večina se je protivila tej zahtevi.

Tretja točka se je po predlogu nekaterih udeležencev formulirala tako-le:

„Zahtevamo za vse narode ravnopravnost, da se dejansko uresniči 19. člen drž. temeljnega zakona. Obsojamo zlasti sedanje protipostavno in krivično postopanje nemških nacionalcev in liberalcev.“

Vsprejeto z veliko večino.

Cetrta točka: „Rešitev za narodni obstanek naj se išče v sv. veri in slovanstvu,“ je obveljala nespremenjena, dasi so nekateri hoteli, naj se mesto „sv. veri“ postavi „krščanstvu“.

II.

Ob 1/11. uri nastopi med. Anton Breclj in govori o vprašanju, kako naj sodelujeta posvetna in duhovska inteligenca. Glavne misli njegovega govora so bile:

Ze lansko leto je nameravalo napredno dijaštvo sklicati občedijaški shod. Pa vrla namera se zaradi mlačnosti, malomarnosti in drugih razlogov ni izvršila. Nastalo je tedaj tudi vprašanje, preporno vprašanje, kdo da sme na ta občedijaški shod? Vsakdo, ki je napravil zrelostni izpit. Torej tudi bogoslovci? Nekateri so se izrazili za to, drugi odločno proti. (Vmes-klici: Ni res!) Padle so besede, ki trdijo o bogoslovcih, da so neizobraženi, da ne poznajo sveta itd. Pa jedno se je pri tem pokazalo, da je nasprotstvo med posvetno in duhovsko inteligenco po dovršenih študijah le nadaljevanje onega nasprotstva med bogoslovci in akademiki. Tudi ob drugih prilikah kaže se med njimi nepremostljivi prepad, ker po nauku nekaterih naj se izobraženec odvrne od vere.

Duhovnik hoče, da se vse v politiki uravna po ljubezni in pravičnosti, a posvetnik zahteva, da se to stori z močjo in silo. Duhovnik misli, da se mora umetnost ravnati po verskih idealih, a posvetnjak trdi, da je sama sebi namen. Nasprotje med posvetno in duhovsko inteligenco je načelno. Ta razpor zajedel se je pa tudi v ljudstvo, katero vodi obojna inteligenca. Vsled tega razpora propada narod in tudi človeška družba.

wollte, ich würde es mit Unrecht sagen!) auf Bestechen, H... und Fluchen verwendet.“

Janez Fortescue, kancelar Henrika VI., popisuje, kako se je godilo ljudstvu, ko je imelo še samostane med seboj. „Vsak angleški meščan ima popolen in prost užitek od dohodkov svojega posestva. Angleško prebivalstvo je bogato na zlatu in srebru in ima vse, kar je potrebno in prijetno za življenje. Vodo pijó redkokdaj. Hranijo se z mesom, ribami in vsakovrstnim sočivjem. Oblačijo se v volno. Vsaka družina je z vsem preskrbljena in vsaka svojemu stanu primerno lahko srečno in zadovoljno živi.“

Po zatoru samostanov pa je pisal protestant Viljem Cobbet: „Zdaj je na Angleškem tretjina prebivalstva na beraški palici; delavec z malo izjemo uživa le kruh in vodo. Ne le na Irskem, temveč tudi na Angleškem se hranijo mnogi le z morako trave, ali pa planejo čez mrtve konje ter jih jedó in se pulijo za luščine s prešiči. Prokletstvo tega uboštva se je začelo s Henrikom VIII.“ itd. Leta 1844 je zgodovinsko društvo „Cambridge“ imelo posvetovanje o zatoru samostanov ter sklenilo tole resolucijo: „Zator samostanov po Henrik VIII. je bil za deželo neizrekljiva nesreča in sedanje razmere terjajo pri nas siloma, da se take ustanove zopet oživé.“ Tako so sklenili protestantovski profesorji v sedanjem stoletju!

Jednako, deloma še hujše nego na Angleškem, se je godilo po odpravi samostanov na Francoskem, Španjskem, Portugalskem, Pruskem. Pa tudi za Avstrijo je bil to grozen udarec. (Dalje sledi.)

Moderna veda je mnogo napredovala, toda v modroslovju je prišla do golega nihilizma. Vsled pohlepa po vživanju nastala je velika socialna beda in sovraštvo med stanovi. Ako spoznamo vzrok razpora in ga odstranimo, morda se nam posreči odpraviti tudi razpor in socij. bedo. Kako pa je nastal razpor? Historia vitae magistra! Zgodovina nam kaže, da je krščanstvo zacelilo rane na truplu človeštva. Ta blagodejni vpliv kaže se nam zlasti v toliko počrtnem srednjem veku. Pa lahko trdimo, da je bil srednji vek zlata doba človeštva. Nastopil je Luter z reformacijo in položil kal razpora. Ker so ljudje kmalu spoznali njegove napačne nauke, začeli so trditi, da je nekaj lahko hkrati pravo v veri, a krivo v razumu. Razpor med vero in vedo je bil nastal. V novejšem času skušajo ljudje, ki imajo vedno na jeziku človekoljubje, razdor napraviti s tem, da skušajo obojim dati ista načela, na podlagi katerih naj delujejo. Tako pravijo, zjedinito se na podlagi ljubezni do domovine. A to je preslabo, kakor kaže zgodovina.

Zgodovina nam kaže, da velike ideje nikdar niso bile versko indiferentne, marveč bile so verske ali pa neverske, tretjega ni. Modroslovje pa dokazuje temeljne nauke verstva, morali bi tedaj graditi most od obeh strani na podlagi vede — modroslovja. Modroslovje daje trdno podlago, je ključ k zadnjim vzrokom in notranji zvezi stvari. Zato je dolžnost gojiti vedo najprvo duhovnika, a tudi posvetnjaka. Duhovniki in razumniki pospeševali so društva, katera so gojila vedo. Da se doseže sporazumljenje, strnilo se je versko razumništvo zato, da se osnuje verska šola. In to mora biti dolžnost duhovnikov, in posvetnih razumnikov. Mi nimamo gmotnih sredstev, da bi si sami ustanavljali svoje šole. Treba pa je, da paralizujemo škodljivi vpliv z drugimi sredstvi. — Tako sredstvo je gotovo tudi dobro leposlovje.

Naš najvišji smoter je, da se zopet združimo duhovniki in svetno razumništvo za blagor ljudstva na podlagi katoliške vere. Duhovnikovo opravilo je, da skrbi v prvi vrsti za večno srečo, posvetnega razumništva skrb je pa za časno srečo. Ta dva delokroga se večkrat srečata. — Delujmo vzajemno: vsak lajik naj postane misijonar in vsak duhovnik vojak.

V podrobnosti se nočem spuščati, ker smo še premladi, da bi dajali nasvete, in ker imamo že program katoliškega shoda.

Toda, ali bi ne mogli že sedaj kaj pripomoči k slogi? Vpliv ljudske šole ni tako zelo poguben, tako tudi vpliv vseučilišča ne. Toda da je veliko posvetnega razumništva brezverskega, temu je kriva pred vsem srednja šola, kjer se mnogo uči, česar bi ne bilo treba, toda mnogo potrebnih stvari se opusti.

V veronauku se malo stori za apologetiko; malo se goji modroslovje; v zgodovini stavi se mohamedanstvo v isto vrsto, ko krščanstvo, ravno toliko se upošteva jedno kot drugo. Zato ni čuda, če pride dijak iz srednje šole verski mlačen, a če je veren, ne ve, zakaj da je. To naj bi bilo naše torišče. Duhovnikov se srednješolci navadno ogibljejo. Tudi posvetni izobraženci nimajo dovolj časa za občevarje z dijaki. Mi pa se lahko z njimi bolj pečamo. Napravimo si krog znancev-srednješolcev, med njimi vzbujajmo zanimanje za modroslovje, navajajmo jih k temeljitemu spoznavanju ved. Sami pa živimo po tem, kar spoznavamo kot dobro. Ako bomo to dosegli, potem se ni bati, da bi zgubil srednješolec, prišedši na vseučilišče, svojo vero.

Govornik priporoča še dijaški list „Zoro“. Seznanjala naj bi nas ta z gibanjem inozemskih dijakov. Priporoča dalje, da bi dijaki in bogoslovci nastopili z javnimi govori na shodih, kakor se to godi drugod. Povdarja korist ljudstvu in času primernih brošuric ter slednjič predlaga resolucije. Govornik žel je obilo pohvalo.

Oni gospod, ki je preje med govorom zaklical: „Ni res“, vzdrži to svojo trditev z ozirom na du-najše dijake, umakne pa jo z ozirom na graške.

Gosp. Lampe poseže v debato in dobro pripomni, da je bogoslovcem vse jedno, ali jih prištevajo h akademikom ali ne.

Nekdo zahteva še podatkov, da so srednje šole res protiverske!

Gospod Lampe predlaga konec debate, kar večina potrdi.

(Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 5. avgusta.

Praško namestništvo in Čehi. Komaj so izročili zastopniki izvrševalnega odbora mladočeške stranke praškemu namestništvu znani ugovor proti zatiranju čeških manjšin v nemškem ozemlju, se je že oglasil oficijozni list „Prazsky Dennik“, ki je, kakor znano, priloga ravno tako oficijoznega „Prager Abendblatt“, in pobijal stavek za stavkom vloženi ugovor. V prvi vrsti se naglaša, da so vladni organi vedno storili svojo dolžnost, kedar se je šlo za preiskavo opravičenih pritožb članov te ali one narodnosti, in bodo tudi nadalje tako postopali, vsled česar se torej nikomur ni bati, da ne bi bil deležen zakonitega varstva. Vedno se bo skrbelo za red in varstvo osebne slobode državljanov, seveda ako bodo tudi ti imeli vedno pred očmi mir in red. — Ako bi se sem ter tje pojavili kaki neredi, bodo kompetentne oblasti takoj uvedle preiskavo. — To varstvo uživa vsak državljan v pravni državi in se torej tudi ne odtegne češkemu narodu v občinah z nemško večino, ako se more sam sklicevati na brezmadežno vedenje in lahko dokaže, da ni dal nikakega povoda enakim nepravilnostim. Mirno družabno življenje olajša državnim oblastvom težavno nalogo, skrbeti za javni mir in red. — To je odgovor na spomenico izvrševalnega odbora mladočeške stranke. Besede se res prav dobro bero in gotovo vsak želi, da bi se tudi res v vsakem oziru izpolnjevale. Nikakor pa ni mogoče odobravati svaričnih besedij, ki merijo, kakor vsakdo lahko uvidi, samo na češki narod. V tem nas potrjuje posebno še dejstvo, da je ta „očetovski opomin“ objavljen le v češkem uradnem listu. Čehi naj bodo torej v vsakem slučaju popolno mirni, naj molčé ko jagnjeta na vse surove napade narodnih nasprotnikov v besedi in dejanji, nasprotno pa Nemci smejo poljubno rogoviliti in zatirati češke manjšine, ne da bi se jim kaj zgodilo. Popolno umevno je torej, ako je češko časopisje v obilni meri razburjeno nad izjavo vladnega glasila ter naglaša, da s tem odgovorom še ni rešena preporna zadeva. Dobro bi bilo, da bi tudi ostali slovanski listi proti taki pisavi povzdignili svoj glas, kajti dokazov je povsodi v izobilju, da so uradne preiskave, ki se tu tako naglašajo, v mnogih slučajih zelo pomanjkljive in da Slovani mesto zadoščenja dobé največkrat nezasluzeno kazni, mej tem ko se narodnemu nasprotniku ne zgodi nič žalega.

Vogerski poslanski zbornici so v zadnjih dneh precéj pometli, kajti rešilo se je nebroj predlog, tako da so v včerajšnji seji že lahko pričeli z razpravo o uvedbenem zakonu h kazensko pravnemu redu in o zloglasnem § 16. Kakor se kaže, bo tudi ta zadeva rešena v kratkem času in potem se zasedanje zaključí do 20. septembra. Ob enem se bo pa naročilo zborničnemu predsedniku, da smé v ozira vrednih slučajih sklicati mej tem časom formalne seje.

Stoilov o avstrijski politiki. Minule dni je bival bolgarski ministerski predsednik Stoilov s svojim gospodarjem knezom Ferdinandom v Koburgu ter je porabil to priliko, da je vpríčo zastopnika „Berl. Localanzeigerja“ izbruhn timer svojo jezo nad Avstrijo. Hudoval se je nad tem, da se zadeva morilca Boičeva spravlja v dotiko z bolgarsko vladno politiko, ter izjavil, da se tudi v Avstriji vsak dan prigodé take stvari. Konečno pa je rekel Stoilov nastopno: Zunanji svet porablja to priliko, da napada kneza Ferdinanda. Da se pa to dogaja posebno od avstro-ogerske strani, so vzrok zelo napete razmere mej Bolgarijo in Avstro-Ogersko, ki je sedaj precej osamljena s svojo Bolgarom sovražno politiko. — Na te besede odgovarja „Fremdenblatt“ rekoč, da nikakor ne more verjeti, da bi kaj takega mogel govoriti bolgarski ministerski predsednik, in zagotovo pričakuje, da se ta zadeva popravi na kompetentnem mestu. In res se ni zaman pričakovalo. Ministerski predsednik Stoilov je prišel včeraj na Dunaj in sicer samo radi tega, da se opraviči. — Kako bode izvršil to težavno nalogo, sedaj še ni znano, gotovo pa je, da se mora opravičiti za svoje predrzno govorenje.

Angleži na Kreti. Nedavno smo poročali, da je podtajnik Curzon v spodnji zbornici angleškega parlamenta naznanil vernim poslušalcem, da se nahaja v kratkem blizu 2000 angleških vojakov na otoku Kreta. Ta izvanredna „skrb“ sebičnih Angležev za neznosni položaj krečanskega prebivalstva je pa v poslednjih dneh dala povod treznejim politi-

kom k vsakovrstnim slutnjam. Kaj lahko je namreč mogoče, tako trdi večina izmed njih, da postane otok Kreta v nekaj mesecih to, kar je že sedaj otok Ciper, namreč angleška posest. — Kakor znano, je grško-turško vprašanje vsled pretiranih zahtev vedno bolj zamotano in mesto da bi velevali konečno venderle jele misliti na Kreto, ki že leta in leta čaka, kdo jo bo rešil iz rok turškega nasilnika, se pečajo sedaj z vprašanjem, kako in kdaj naj plača grška vlada 50 milijonov gl. vojne odškodnine. To ugodno priliko pa porablja prav dobro sebični Angleži in morda ne bo dolgo, da se spremeni mejnarodna posadka na Kreti skoro izključno v angleško. Da se pa to ne zgodi, morajo seveda v prvi vrsti skrbeti interesovane velevali, ki lahko pravočasno ustavijo angleško početje.

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

Ljubljana, dne 3. avg.

(Konec.)

O dopisu deželne vlade glede odb. Jos. Turka poroč. odb. Plantan. Odb. Turk je bil v tajni seji dne 1. junija izključen iz mestnega zbora, ker se ni udeležil štirih zaporednih sej mestnega sveta in tudi ni upravičil svoje odsotnosti. Zoper ta sklep je odb. Turk po odv. dr. Krisperju vložil ugovor na deželno vlado, v katerem navaja, da on osebno ni prejel nikakega vabila k dotičnim sejam in ga ob času, ko sta se vršili dve seji, sploh ni bilo v Ljubljani. Konečno pa naglašja, da so bili podpisi na dotični listini ponarejeni. Deželna vlada je ugodila njegovemu ugovoru in naročila mestnemu svetu, da je povabila za seje dostaviti vsakemu odborniku osebno in vsaj 24 ur pred pričetkom seje. Poročevalec meni, da razveljavljenje sklepa ni upravičeno, ker je dokazano, da so prišla vabila vselej v varne roke in je sproga odb. Turka potrdila, da je prejela dve vabili in lastnoročno potrdila vsprejem. Konečno pa naglašja, da ni mogoče vabila dostaviti vsem odbornikom osebno in tudi ne vselej 24 ur pred pričetkom seje, česar pa tudi ne določa za vse slučaje občinski red. Vsled tega predlaga, naj se vloži ugovor na notranje ministerstvo.

Odb. Mally predlaga, naj odb. dr. Krisper mej razpravo o tem predlogu ostavi dvorano, ker je kot zastopnik odb. Turka zapleten v to zadevo.

Temu predlogu se protivita odb. dr. Krisper in župan, ker ni pravno utemeljen, čemur pritrdi tudi večina odbornikov.

Odb. dr. Krisper govori potem proti predlogu poročevalca ter naglašja, da je v nevarnosti ugled mestnega zbora, ker je prepričan, da se bo s tem korakom znova blamiral. Govornik se čudi, kako more stranka, ki govori vedno le o slobodi, v tem slučaju postopati ravno nasprotno. Odgovorni so za ta čin v prvi vrsti juristi, ki sede v mestnem zastopu in ne pomislijo, da ni tako lahka stvar vzeti komu mandat, ki ga je poverilo prebivalstvo.

Odb. Svetek izjavi, da se vzdrži glasovanja. Poročevalec Plantan pripomni konečno, da je potrebno vložiti ugovor, ker sicer ni v tej zadevi nikake jasnosti. Pri glasovanju se vsprejme odsek predlog.

Ponudba deželnega odbora kranjskega v zadevi zamenjave sveta za Bežigradom, ki obsega 6 h in 21 a, z mestnim stavbiščem ob Tržaški cesti se vsprejme na predlog odbor. Sveteka z dostavkom, da se sezida na tem prostoru poslopje za obrtni muzej.

V zadevi ustanovitve mestne godbe, za katero se je izrekla nalašč zato po županu sklicana enketa, predlaga odb. Ravnihar, naj se izvoli odsek treh ali štirih članov, ki se bo podrobneje pečal s to zadevo. Predlog se vsprejme, volitev odseka pa odloži na poznejši čas.

Prošnja Frana Črnetaja za odpis poldrugoletne najemnine v znesku 65 gl. se odkloni na predlog poroč. Zabukeya.

Predlogu je ugovarjal odb. dr. Gregorič ter naglašjal, da tudi trgovec Mayer ne plačuje nikake odškodnine za prostor, kjer stoji njegova velika baraka.

Župan pripomni, da je bil Mayer stranka v mestni hiši in bode tudi sedaj imel v najemu prostore v novem poslopiju, kjer bo plačeval blizu 13.000 gl. najemnine. Sicer ima pa Mayer itak ogromno škodo.

Prošnji Ivana Pribila za dovolitev olajšave pri plačevanju sveta, kateri je kupil od mestne občine tik proge južne železnice, se ugotovi na predlog odb.

Gogole s tem, da se mu dovoli plačati svoto za tretjo parcelo še le tedaj, ko se bo pričelo z gradnjo, mej tem ko je svoto za prvi dve parceli takoj odračunati.

O uravnavi sveta med Krečičjevo in Gerberjevo hišo na Kongresnem trgu poroč. odb. Ravnihar ter predlaga, naj se zravna nivel, ob obrežju pa napravi železna ograja. Obvelja.

Na vprašanje odb. dr. Gregoriča, kaj je z nameranim mostom čez Ljubljanico na tem mestu, odgovarja župan, da za sedaj ne meni o tem staviti nikakega predloga, ker zadeva glede podaljšanja ceste še ni godna.

Nato slede poročila stavb. odseka.

Prizivu dr. Suyerja kot zastopnika Marije pl. Pongračeve radi naprave nove fagade pri hiši na Dvornem trgu se ugotovi. Poroč. odb. Pavlin.

Zadeva Marije Jankovič glede zidanja hiše na Orlovej cesti se vrne magistratu v zopetni pretres, ker se pri prvotnem stavbenem dovoljenju ni zadostno oziralo na regulacijski načrt. Poročevalec odb. Zuhček.

O prošnji prebivalcev Poljanske ceste, da bi se jezuitskemu konventu ne dovolilo napraviti zid ob njegovej posesti, oziroma o rekurzu zoper magistratovo dovoljenje poroč. odb. Pavlin. Jezuitski konvent namerava obdati prostor okrog samostana z železno, prostor, ki je namenjen za zidanje cerkve, začasno z leseno ograjo, ostali svet pa z 2 m. visokim zidom. Ker se pa sosed upira tej nameri in javni oziri govore zoper tako dovoljenje, katero je magistrat že izdal, predlaga poročevalec, naj se izdano dovoljenje razveljavi in magistratu naroči, da odredi nov ogled na licu mesta ter se ozira na želje prebivalcev in javne ozire. Predlogu se pritrdi.

Ugovoru Josipine Friedrichove proti magistratnemu odloku, s katerim se je odreklo neko stavbinsko dovoljenje, se ugotovi. Poročevalec odbornik Pavlin.

Istotako se do preklica ugotovi prizivu Ane Haringove proti odloku magistrata, s katerim so se ji prepovedale tri izložne omarice. Poročevalec odbor. Trček.

Konečno poroč. podžupan o zadevi električne cestne železnice v Ljubljani, ki jo namerava napraviti kranjska stavbinska družba v 12 progah, ki bi vezale sredino mesta z vsemi predmestji, kolodvori in važnejimi predkraji, in se je v tej zadevi obrnila na želez. ministerstvo. To je poslalo načrte mestnemu magistratu, da se o njih izreče, oziroma navede svoje pomisleke proti posamnim progam.

Poročevalec se izreče za vse, ne ugaja mu le ona, ki je projektovana od sv. Petra cerkve mimo vojašnice skozi Parne ulice na Resljevo cesto, ker ta del mesta ni primeren za tako napravo in se tudi ni nadjeti prometa.

Odb. dr. Krisper vpraša, bode li imela ta izjava mestnega sveta kako pravno moč, ter opozarja, da treba pri tem velike previdnosti, ker sicer se zna pripetiti kaj jednacega, kakor dunajskemu mestnemu zastopu v zadevi tramvajske družbe.

Odgovarja mu župan, ki pojasnjuje, da sedaj še ni nikake resnosti, ker želi družba izposlovati samo političen obhod, pri katerem bo pa mestna občina lahko označila svoje zahteve. Nikakor pa ni misliti, da bi mestna občina sama pričela tako podjetje.

Pri glasovanju se sprejme predlog policijskega odseka.

Ostale tri točke se obravnavajo v tajni seji.

Uradniško društvo.

Prejeli smo nastopni poziv s prošnjo, da ga objavimo:

Dan danes teži vse za združenjem, to pa zato, ker državljani vedo, da se z združenimi močmi laže skupni smoter doseže. Ker državni zakoni taka združenja dovoljujejo, vidimo često, da se snujejo društva v prosep politike, umetnosti, znanosti, obrta in društvenega življenja. Torej je čisto naravno, da se jednako misleči sloji v društvi podpirajo, da skupne naloge rešujejo. Tudi na Kranjskem, posebno v Ljubljani so in prospevajo taka društva, s pomočjo katerih se rešujejo omenjene težnje raznih slojev; le eden stan nima društva vseh udov obsegajočega — zares čudno — kateri stan bi moral z uzornim izgledom v prvi vrsti stati, ki bi lahko brez posebnega napora v politiki, umetnosti, znanosti, v obrtnem in društvenem življenju izvanredno mnogo koristil občnemu blagru, to je uradniški stan. To je tem čudneje, ker se sme vendar trditi, da je Ljub-

ljana uradniško mesto; imenik volilcev nam jasno kaže, da ta trditev ni pretirana. Saj je v Ljubljani nad šest sto državnih uradnikov in če še k tem prištejemo mnogobrojne zasebne uradnike in druge duševne delavce, nastane prav znatno število, ki reprezentuje velikansko duševno moč.

Zalibože, da ne zavzemajo ljubljanski uradniki onega mesta v političnem, gospodarskem in socialnem oziru, ki jim naravno pristojajo. Sicer se je že večkrat poskušalo gospodarske in socialne interese pospešiti in že nekaj let obstoječi zavodi, ki v gmotnem oziru uradniški stan podpirajo, smejo ponosni biti na lep vseh in na krepko podlago, katero so si priborili za delovanje. Tukaj mislimo posebno na prvo konsumno društvo in na hranilno in posojilno društvo, kateri zadrugi ste mnogo storili na korist ljubljanskim uradnikom in njihove gmotne interese vsestransko zastopali.

Pa niti število udov niti delokrog, katerega omejujejo zakonite določbe, ne odgovarjata velikim in važnim interesom, katere naj bi uradniki zastopali. Saj do sedaj se še ni pripetilo, da bi bili uradniki skupno zastopali svoje politične pravice, skupno gojili in pospeševali umetnost, znanost in društveno življenje. Zato bi bilo zelo važno, da bi se vendar enkrat uradniki zdramili, temnico svoje pasivnosti zapustili ter se krepko poprijeli svojih stanovskih zadev in koristij. Da je to mogoče, učijo nas vspehi uradniških združenj v drugih mestih in deželah. Da je pa tako združenje in postopanje potrebno, uči nas rastoča beda v gospodarskem oziru in pa dogodki zadnjih let, katerih nam tukaj menda ni treba pojasnjevati, ker so vsakemu znani. Pa to moramo vendar tukaj pripomniti, da bi združeni uradniki bili v Ljubljani lahko zelo važen faktor, na katerega bi se moralo vsakokrat ozirati, dočim so bili do sedaj vedno prezirani, ker nezdruženi in brez vodstva.

Namen združenja uradnikov je dosedanje delovanje omenjenih dveh društev razširiti in spopolniti. V ljubezni in zvestobi udani presvitlemu cesarju in domovini bodo skušali združeni uradniki vzvišeni smoter v novem društvu doseči. Zelja po ustanovitvi takega uradniškega društva, ki naj bi vse uradnike obsegalo in premnogovrstne stanovske zadeve reševalo, pokazala se je pri mnogih prilikah, zlasti so se pri zborovanjih konsumnega društva in hranilne in posojilne zadruge stali predlogi, naj bi se pravila obeh zadrug razširila ali pa novo uradniško društvo ustanovilo, kateremu bi se v dosego namena pridružili že omenjeni zadrugi. Zato sta vodstvi obeh zadrug se lotili osnovati uradniško društvo za vojvodino Kranjsko s sedežem v Ljubljani, ki naj bi čuvalo in pospeševalo politične, socialne in gospodarske interese uradnikov.

Član društva je lahko vsak javni ali zasebni uradnik ne glede na to, ali je dotičnik aktiven ali umirovljen uradnik.

Članom novega društva ni treba pristopiti že omenjenima zadrugama, a člani teh dveh zadrug ne plačujejo nobenega prispevka novemu društvu. Razposlala so se že povabila za pristop k novemu društvu. Ker se kaže prav živo zanimanje za ustanovitev novega uradniškega društva, je upati, da se zaželen smoter doseže, da čuva in pospešuje novo društvo koristi uradniškega stanu v političnem, socialnem in gospodarskem oziru.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 5. avgusta.

(Osebnosti.) Župnija Višnja Gora je podeljena č. g. Mateju Kljunku, župniku v Zgornjem Tuhinju. — Kanonično vmeščen je bil danes č. gosp. Janez Nep. Globelnik na župnijo Polšnik.

(XII. skupščina družbe sv. Cirila in Metoda) se je danes vršila v Škofji Loki. — Kakor se nam brzojavlja, je Loka skupščinarjem priredila sijajen vsprejem, vse mesto bilo je v zastavah, udeležba jako mnogoštevilna. Poročila je zbor burno odobral ter vodstvu izrazil popolno zaupanje in zahvalo. — Sinoči se je v gostilni pri gosp. Ferlinecu v Ljubljani zbralo mnogo vnanjih in domačih prijateljev družbe. Družbeni predsednik veleč. gospod T. Župan je v izbranih besedah vse pozdravil, osobito pa čestitega starčka, bivšega tajnika črnogorskega kneza in oduševljenega pesnika Jovana Sundečiča iz Kotora. Odlični gost se med navdušenim odobravanjem zahvali na priskrbenem pozdravu.

(Poveden) napravila je na Dunaju in pa tudi po okolici neizmerno škodo. Donave šumeči va-

lovi so preplavili vasi in mesta, iz katerih so bežali prebivalci na višje ležeče kraje. Nasipi in jezovi ob Donavi so deloma predrti, deloma pa kažejo velikanske razpoke. Le z največjo silo morejo vrli pionirji sproti mašiti luknje, katere dela razljudena voda v nasipe. Tudi na Dunaju samem so bližje Donave ležeči deli mesta bili preplavljeni. Na Nižjem Avstrijskem utonilo je tudi več ljudij. Škoda velika je tudi pri divjačini. Površno se ceni, da je nad 2000 oralov obdelane zemlje pod vodo. — Iz Išla se poroča, da je župan dobil v ponedeljek obvestilo, da se bode park cesarske vile odprl zdravniškemu občinstvu. Dovoljenje za to dala je cesarica sama. Presvita cesarica naročila je tudi, da se organizuje dobrodelna akcija. Oklic, katerega je odposlal najvišji dvornik cesarice, grof Bellegarde na župana, povdarja, da bode vsak, tudi najmanjši dar dobro došel. Cesarica sama sprejemala bode darove v veži cesarske vile. — V Trutnovu je voda spodkopala poslopje okrožnega sodišča. Po vodi so splavale tri blagajnice, ki so hranile denar za sirote, davčni in depozitni denar v znesku več ko 150.000 gl. — Nad 20 mrtvih trupel so že našli, a pogrešajo še več ljudij. Škoda na poslopih, cestah in obdelanem svetu znaša nad 4 milijone. — Starček, ki je hotel rešiti otroka iz valov, je žnjim vred utonil. — Priplavala je od nekd zibel, v kateri je ležalo majhno, jokajoče dete. Pogumni možje spustili so se v valove in rešili otroka. — Uelo mesto pa je polno govorjenja o junaškem činu, katerega je izvršil sodnijski adjunkt dr. Maly. Ta junaški mož videl je namreč, da se bo neka hiša vsak čas zgrudila pod silnim pritiskom valov. Da se privezati na vrv in pogumno se jame boriti z razdivjano vodo. Srečno prispe do hiše ter reši nekaj oseb. Desetkrat na pravil je to pot in komaj je rešil zadnjo osebo, zgrudi se poslopje. Junak otel je 32 ljudem življenje. — Dva popotnika podala sta se iz Solnega Grada z brzovlakom dne 3. avgusta opoludne na Dunaj, kamor sta prišla drugi dan ob 5/11. To progo prevozi vlak navadno v sedmih urah. In kod sta se vse vozila in kako! Komaj sta si z veliko silo priborila sedež v vagonu, ker pravi pretep je bil nastal za sedeže. Vse je hitelo iz mesta, a premalo vagonov je bilo pripravljenih. Zvečer, ko bi že morali biti na Dunaju, prišli so srečno v Linc. Iz Linca pa se ni vlak odpeljal naravnost na Dunaj, ampak krenil je čez Budejevice. Tu zopet boj za prostore, ko je bilo treba prestopiti v drugi vlak. Ko se je vozil po tušnem polju, niso videli drugega, ko le vodo in le vodo. Vlak pomikal se je le silno počasi, le dva kilometra je prevozil v pol ure! Na posebno nevarnih krajih bredli so kondukerji ob vlaku vodo ter vedno dajali znamenja, kod naj vozi vlak. Na višjih krajih videli so srne, katerim so čepele med nogami jerebice in zajci. Drugače pa daleč in široko ni videti znamenja življenja, le kaka streha ali pa vrh drevesa moli iz vode. Povsodi grozovita podoba razdejanja. Popotnika pristavljata, da jima je bilo prišedšima na Dunaj, kakor bi bila utekla smrtni nevarnosti.

(Štiridesetletnico mašništva) bodo skupno obhajali 1. 1857 posvečeni mašniki ljubljanske škofije dne 10. avgusta t. l. na Raki.

(Toča.) Iz Adlešic 3. avg. Dan 2. avg. je bil za večino naše fare grozen dan. Ze kmalu popoldne zapazili smo, da se zbirajo na Gorjancih vzlasti nad Metliko črni oblaki, ki so nas navdajali s strahom. Okoli tretje ure pa se je stemnilo in nekaj pred 1/4 uro nastal je od Metlike. Podzemlja in hrvaške strani silen vihar in začela je padati prav debela in bolj redka toča. Za tem pa se je usula malo drobneja in prav gosta suha toča, ki je padala četrto ure ter je uničila skoraj vse poljske pridelke po vaseh Dolenjci, Burga, Adlešici, Gorenjci in Vrhovci. Nekaj manj pa je pobila po Tučkovcih in Selhi. Od tu pa je šla, kakor se pripoveduje, na sosednji Marindol in na Preloko. Kakor pripovedujejo ljudje, pobila je menda do polovice Bele Krajine in sosedno Hrvaško, kjer smo videli še zvečer na bližnjem hribu Kučeru na Hrvaškem, da je bil ves bel, kakor da je zapal sneg po njem. Veliko škode naredila je tudi na naši farni cerkvi, katera je krita s škodljivci. Razbila je skoraj četrto streho, katero bo treba na novo prekriti, kar bo stalo do 100 gl. — V noči pa potem ob 11. uri imeli smo silen naliv, vmes ga je grmelo in treskalo, da je bilo groza.

(Ogenj.) Iz Strug se nam poroča: Če kdaj, je letos kmetovalec usmiljenja vreden. Pri nas sta veliko škodo naredila v spomladi sneg in voda, binkostni ponedeljek pa hud naliv s točo. Dne

22. julija je pa toča trem vasetem, ki so v ravni vrsti z ribniškimi, vse pridelke pobrala. Z veliko težavo obdeluje kmet zemljo, pa z ravno tako težavo in trudom spravlja pridelke domov, kadar je slabo vreme in delavcev primanjkuje. Drugo polovico meseca julija pri nas po rebrih najbolj kosijo in ravno letos je vreme silno nestanovitno. Dne 2. avgusta je pri cerkvi strela udarila v kozolec občespoštovanega Jožefa Pugeljna (Pavša). ter mu v četrto ure upepelila z žitom in senom napolnjeni kozolec, skedenj in tri voze. Ogenj je bil strašan in le hudemu naliwu se je zahvaliti, da ni šla vsa vas in pa še farna cerkev, katera je komaj 50 metrov od pogorišča. Škode je čez dva tisoč, zavarovan je bil nesrečnež samo za par sto. Kmetovalci, zavarujte vsaj tista poslopja, katera so v največji nevarnosti. Vsled velike draginje lesa in delavcev so kozolci in skedenji najbolj draga poslopja za kmetovalca, ker pri obeh je treba veliko dobrega in lepega raznovrstnega lesa, kateri pa je vedno dražji. Vsak boljši kmetovalec naj bi zavaroval krmo vsaj do novega leta. Poškodovanec je res usmiljena vreden; naj bi mu vsaj bližnji pomagali, da postavi potrebna poslopja.

(Potres.) Zadnji potres dne 3. t. m. so čutili, kakor se nam poroča, tudi v Vatovljah na Primorskem. Dalje se nam z Rakeka poroča, da so ondi mnogi ljudje bežali iz hiš, ker je potresni sunek hudo stresel poslopja. Istotako so čutili potres v Kočevju.

(Krščansko-socijalna nesramnost.) Pod tem naslovom poslal je večerajšnji „Narod“ med svet no tico, kakoršno more napisati le revolver-žurnalst. Kakor besen planil je „Narod“ na okrajne bolniške blagajne načelnika gospoda Kregarja in tiste njegove odborniške tovariše, ki vse sile napenjajo, da bi v bolniški blagajni zopet vpeljali red. Na izvanredni občni zbor morali so apelovati, da so gosp. Kleina prisilili, da izroči blagajniški ključ, ki ga ima vsakratni načelnik, sedanjemu načelniku. In sedaj vam „Narod“ lažnjivo trobi med svet, da je gospod Kregar zahteval od gospoda Kleina izročitev vseh blagajniških ključev. Ta trditev je do cela zlagana in naravnost smešna, kajti gospod Klein imel je kot bivši načelnik samo jeden blagajniški ključ v rokah in se torej ni moglo od njega zahtevati vseh (treh) blagajniških ključev! — „Slov. Narod“ si bo s svojimi kanonadami skupil jako dvomljivih zaslug za gospoda Kleina. Prevzornega reda gospod Klein ni mogel zapustiti v blagajni, ako se morajo sedaj zaradi njega sklicevati izvanredni občni zbori in ako le ti jednoglasno obsojajo prejšnji nered. Izgovor, češ, da se je za Kleinovega načelovanja pomnožil rezervni zaklad, ne alterira resnice, da je gospod Klein v blagajni zapustil sijajen nered; sicer pa se rezervni zaklad ni pomnožil baš radi osebe gospoda Kleina, ki se je za blagajno izredno malo brigal, pač pa radi nesrečnega potresa, ki je zadnja leta pripeljal v Ljubljano na tisoče vzlasti laških delavcev, ki vsi plačujejo v blagajno. — Ali imajo „Narodov“ poročevalec in njegja patroni v osebo gospoda Kregarja zaupanje ali ne, je za stvar samo čisto vse jedno; glavna stvar je, da krščansko-socijalna manjšina odbora žvija zaupanje občnega zbora. To zaupanje pa ima in le tega ji tudi „Narodovo“ ostudno obrekovanje ne bode moglo oropati. — Vse kar dalje trdi „Narod“ o nekih skrivnih naklepih načelnništva, je do pičice zlagano. Laž je, da nam-rava načelnništvo gospoda dr. Gregoriča nastaviti kot šef-zdravnika z leto plačo 2000 gl. (kako se neki s tem zлага prosta izvolitev zdravnikov); laž je, da hoče gospodu Turku zagotoviti vse vožnje; laž je, da si hočejo krščanski socialisti izposoditi ves ali sploh kaj rezervnega zaklada, da napravijo ž njim tiskarno, ki bi se v nji tiskal „Slovenski List“. Take laži prodaja slovenski dnevnik za drage novce svojim vernim naročnikom. Slepom „Narod“ pozivlje mestni magistrat, da naj on blagajno vzame v svoje roke! No, le počasi, gospodje! Saj se menda doslej še ne giblje ves svet po nazorih in željah „Narodovih“ sotrudnikov. Dokler bode načelnništvo hodilo zakonito pot kakor doslej, pred očmi imajoč samo resnično vspevanje blagajne, mu niti zlovolja „Narodova“, niti zavrtno ruvanje nekaterih odbornikov ne bode moglo do živega.

(Prepevedan vhod v Celje.) Iz Gradca se „N. Fr. Presse“ brzojavno poroča, da je mestna policija prepovedala slavnostni vhod vnanjih, mej temi tudi čeških društev, ki se vdeležé slavnostne otvoritve „Narodnega doma“. Sprevod se je namreč name-

raval po kolodvorski in mestni ulici na cesarja Josipa trg k „Narodnemu domu“. Oblastvo pravi, da je storilo ta korak z ozirom na narodne razmere, na nemško prebivalstvo, ki je v veliki večini, in z ozirom na razburjenost vsled zadnjih dogodkov v Hebu. Proti temu odloku se je vložil prisiv, kateremu pa graško namestništvo ni ugodilo. Omenjeno poročilo omenja, da tudi eventualni priziv na ministerstvo ne bo imel nikakega vspeha, kar je v sedanjih razmerah res prav lahko mogoče.

(Ljubljanska efektna loterija.) V zadnji tajni seji je mestni svet ljubljanski odobril pogodbo z dunajsko tvrdko Schellhammer & Schattera, ki je prevzela razprodajo srečk v korist mestnemu regulacijskemu fondu. Izdalo se bode 1 milijon srečk z dvema glavnima dobitkoma; vseh dobitkov bode 2700. prvi dobitnik 50.000 kron.

(Darovi) za gimnazijsko kapelo v Kranju: Odlični gospod svetnega stanu drugič 50 gl.; gospod Anton Zupančič, profesor bogoslovja v Ljubljani, 10 gl.; Rodbina Steinbauer 10 gl. Bog plačaj!

(Povezil) je danes jutraj gorenjski vlak, ki ob 6. uri prihaja v Ljubljano, pred državnim kolodvorom v Šiški neko 30 letno žensko, odtrgal jej je glavo in jedno roko. Kako je ženska prišla pod vlak, nam še ni znano.

(Utonil) je dne 29. jul. popoldne 54 letni božjastni košar A. Zeleznikar iz Studenca v grabnu na ljubljanskem barju.

(Z Gorenjskega) se nam poroča: Govor podbreškega g. kapelana o priliki odkritja spominske plošče vzor-učitelju A. Praprotniku napravlja še zdaj mnogo vrišča. Ko smo pa čuli tudi drugo plat zvona, se ne čudimo, da so nekateri kar v najem vzeli prislovico: Noli me tangere! Neki g. učitelj daje kaj lepe nauke nam duhovnikom, kako naj v enakih prilikah govorimo v cerkvi. Mi smo za vsak nauk hvaležni, naj pride od koderkoli — samo v gotovih mejah naj bo in stvaren in vsak izmej nas bo za izvršitev priden in maren. To si pa izgovorimo za vselej: Učeli nas ne bodete ne Vi, gospod, in ne kdo drug izmej Vas, kaj in kako bomo govorili v cerkvi, kakor mi Vas v šoli pustimo v miru. Vsak po svojem stanu. Mi smo odgovorni le Bogu in svojemu škofu! Ta g. učitelj zna kaj lepe nauke dajati. Pisee teh vrstic mu da danes prav hvaležno priliko. Evo! Ne daleč od razpitega kapelana v Podbrezju biva učitelj — imena ne vem, ker nisem od tam — ki potrebuje temeljitih nauk glede omike in olike. Moža je sicer precej na visokost, toda Kranjci merimo pravega moža od čela navzgor. V nobeni beznici se ne more slišati tako govorjenje, kakor se sliši iz ust tega moža. Učitelj-vzgojitelj slovenskega naroda pa se spozabi ne enkrat, ampak dosledno: „F... treba vzeti vso oblast“; „f... nikamor voliti“; „to so sleparji“; „rajši sem nemčur, kakor da pridem pod njih oblast“; „ko bi živel cesar Jožef, bi že zdavnaj pognal vse f...“. Tako govori — učitelj, ki ima nalogo vzgajati naš narod! Sicer pa užaljeni čitatelj ne misli, da sem vse zapisal. Ne! Pero se brani pisati ostudnosti, katere govori ta človek v pričo nerazsodnega ljudstva dan na dan, da ga morajo svariti priprosti možje češ: Vi morate učiti, ne pa podirati! Tega moža stalni lokal je — gostilna! Hie Rhodus! Prijatelj, mi ne prosimo milosti, ker je povsod — tudi pri Vas — ljulika, samo v imenu omike in olike, s katero toliko bahate, Vas prosimo, storite konec temu barabskem učenjanju, da vsi kolega ne bo imel opraviti s paragrafi. Mi smo na marsikaj molčali — vemo pa še mnogo, mnogo iz „dnevnika“ tega učitelja, zato upamo, da kdo napravi prav lep govor omenjenemu kolegi ter ga pouči — če ne o drugem saj „o možicah v snegu“! Sicer si bo mislil: „Gleiche Brüder, gleiche Kappen“.

(Zdravje v Ljubljani) od 25.—31. julija: Novorojenih je bilo 19 mrtvorojen 1. Umrlo jih je 23, mej njimi za jetiko 2, za želodčnim katarom 3, vsled mrtvovde 1, za različnimi boleznimi 17; med njimi je bilo 5 tujecev in 6 iz zavodov. — Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za tifuzom 1, za vratico 2.

(Iz ribniške doline) se nam piše: V občini Dolenjvas pri Ribnici bil je zopet izvoljen županom — kakor je bilo vsakemu trezno mislečemu že preje jasno — gospod Ignacij Merher, in sicer na veliko veselje znanega trifolija, kateri mu je sicer že pred jednim letom v glasilu takozvanega slovenskega razumnštva prerokoval nezaupanje volilcev ter svetoval, naj se raje prej odpove županstvu. Jadni tri-

folij! Kako skrbno si ponujal svojo dražestno vonjavo ter jo z bicikliško urnostjo nosil od hiše do hiše, da izpodmakneš preklicanemu „klerikalcu“ župansko stolicu ter posadiš na njo prosvetljenega naprednjaka, toda v odločilnem trenutku pokazal ti je svet črno nevhvaležnost ter obrnil hrbet. Pa naj človek na tem pasjem svetu še ne obupa!

(Tržaški mestni svet) je v zadnji seji razpravljala tudi o preosnovi konjskega tramvaja. Razprava je bila obširna. Svetovalec Bratos predlaga: „Družba mora jemati v službo v prvi vrsti take osebe, ki so pristojne v občini; ako ni tacihi, naj imajo prednost osebe italijanske narodnosti“. Torej Avstriji naj so izključeni, in vendar Avstriji skladajo milijone, katere tržaška gospođa berači od države. Svetovalec Goriup predlaga, naj se besedi „italijanske narodnosti“ izpusti ter dostavi: „Osebe, ki so avstrijski državljani“. A znani Venezian odgovori: „Služabniki te družbe morajo znati italijanski. Kaj bi rekel g. Goriup, ko bi uradniki v njegovi vasi ne umeli slovenski?“ Torej Venezian vendar prizna, da so v tržaški okolici Slovenci in da morajo uradniki med Slovenci znati slovenski. Svetovalec Dolenc predlaga premembo, ki naj se glasi: Avstrijski državljani, ki so večji italijansčini“. Toda tudi ta predlog je večina odklonila. Italijanski „Mattino“ vpraša povsem umestno: „Kaj bi rekli naši progresivci, ko bi na Dunaju izključili od velikih del delavce italijanske narodnosti? Ali ne vé družba, da kdor hoče biti pristojen v Trstu, mora biti tudi avstrijski državljan?“

(Dvojna mera.) Iz Buzeta se nam piše: Pri nas je najbolje in najlepše, ako je človek Italijan. Ako se hrvatska naša občina oglasi in hoče napraviti red, že zadene ob ovire. Talijanskim otrokom je dovoljeno razgrajati, tuliti, metati kamenje itd. Naš načelnik je obsodil dva otroka na zapor dveh ur v občini. Rekurz, katerega je napravil dr. Sandrin „Spasitelj“, je okrajni glavar v Kopru potrdil, a čez malo dni zopet preklical. Italijanska nadpolna mladina je navalila celo v cerkev, kjer so otroci hrvatske šole imeli spoved. Pred vsemi začeli so se tolči, dokler ni spovednik sam izgnal nemirneže. To so fakta. Naštem jih pa še lahko nekaj, da se prepričate o tem, kako se godi Benjaminom v Istri. Tri mesece je vže, odkar so končane volitve v državni zbor. Ni mi treba ponavljati, da je cvet talijanske fakinaže na dostojen (?) način proslavil slavodobitne zmage svojih kandidatov. Italijani so hodili v sprevodu z godbo po mestu. Pred njimi nosili so otroci sedmih, osmih let velike baklje ter ž njimi mahali okoli, da je vse prešinjal strah radi nevarnosti požara. Kje je bil tedaj gospod Cigoj? Da, bil je navzoč, toda Italijani se znajo sami varovati! Drugače je pri barbarskih Hrvatih. Ko smo palili mi na čast Laginjeve zmage jedno uro daleč od Buzeta kres, je prišel gospod Cigoj tudi tja v velikih skrbih, da ne bi zažgali — železniške postaje, dasi je bila od kresa oddaljena najmanj deset minut. Z veliko je postavil svoje kopje na tla, kot bi se morala vsa Čičarija samega strahu stresti, ter hotel zvedeti, kedo je zažgal kres v teh samotnih pečinah. Zagotavljam vas, da ga ni zvedel, saj ne stoji nikjer pisano, da se ne smejo paliti kresovi, kjer ni nevarnosti. Tako torej z nami! Italijani so streljali v mestu s topiči in spuščali sredi hiš v zrak rakete. Da bi se kedo od njih domislil, da je treba imeti dovoljenja od občine, o tega ne! Italijan, pa da bi milosti prosil od hrvatske občine! Občina je tožila predrzneže na glavarstvo. A to se ni ganilo. Pred enim tednom so pa morda prostore čistili in prah brisali, pa so našli tudi to tožbo. In res 22. julija bili so razgrajaci poklicani, da se zagovarjajo. Toda bes te plantaj! Obrok je bil prekoračen — trije meseci so potekali in vsi razgrajaci so bili prosti kot ptički pod nebom. Tudi sledeč slučaj je malo čuden. Par mesecev je že tega, odkar je bila neka Čička iz Buzeta (seve „puro sangue“) od okrožnega sodišča v Rovinju radi udeležbe pri kraji obsojena na šest mesecev ječe. Ko je končala preiskava, je prišla domov, in še danes menda niti ne misli na pripravo celico v Rovinju. Take so razmere tu! Pa vse eno mora vsak dan židovski „Piccolo“ blebetati o privilegijih, s katerimi Hrvate v Istri kar obsipajo.

(V Trstu) se je dne 2. t. m. zopet vršila obravnava zaradi dogodkov ob volitvah. Obsojeni so bili: Anton Berce na 4 mesece, Miha Kalec na tri mesece, Ivan Kalec na 6 tednov, Josip Milković na 2 meseca, Blaž Kalce na 1 mesec. Obtožence je zagovarjal dr. Rybač.

(Iz krapinskih toplic) dne 29. julija: Tukajšnje toplice hitro in izdatno vplivajo na človeški organizem; človeka kar pomladé, ker mu izčistijo kri. Tujcev in gostov je bilo letos tukaj do 24. t. m. že 1499; zbrani so od vseh vetrov. Med njimi je 74letni eksarh Neofit Njeguš iz Dalmacije. Dalje je Miloš Radović, stotnik črnogorske vojske v Cetinju. Mož je mlad in visok, da bi lahko zvezde klatil. Ta mi je z veseljem pravil, kako jih severni stric podpira. Nedavno jim je namreč poslal 30.000 pušk in 15 milijonov „fišeka“ (patronov). Stalne vojske ima Crnagora nekaj let sèm 500 do 600 po 25 let starih mož; v sili pa mora vse moško pod orožje od 18. do 60. leta; poveljnik armadi je sedaj prestolonaslednik Danilo. Vprašal sem ga, ali je poznal glasovitega Cerovića, ki je l. 1840 ubil grozovitega Čengić-ago. Odgovori mi, da ga je poznala vsa Crnagora in da je lani umrl 90 let star. Tovariš njegov v toplicah je Vido Ivanišević, trgovec v Cetinju. Ta je bil l. 1876 v boju proti Turkom, katerih je mnogo poslal k Muhamedu. Tukaj biva že nekaj tednov Marija Plamenac, soproga črnogorskega vojnega ministra s svojo hčerko. Vsak dan svira vojaška godba 14 mož, med katerimi je 12 Čehov. Kakor pa ni nobene vojaške godbe brez Čehov, tako ni nobene večje hrvaške vasi brez židovskega trgovca. Tukaj so trije židovi s prodajalnicami raznega blaga. Meso je tukaj po 40 kr., teletina po 50 kr.; vino 48 do 60 kr., večinoma štajersko, od katerega treba plačati 13 kr. užitninskega davka.

Društva.

(Naznanilo.) P. n. udeležencem velike narodne slavnosti, katera se bo vršila prihodnjo soboto in nedeljo, t. j. 7. in 8. t. m. v Celju, naznanimo, da znaša vstopnina h koncertu in gledališki predstavi v „Narodnem domu“ v soboto 7. avgusta za sedeže v dvorani 1 krono, stojišča na balkonu 80 kr. za osebo. Vstopnice se dobivajo v trgovini gospoda D. Hribarja in v soboto zvečer pri blagajni. Podrobni vspeled dobil se bode na večer predstave tudi pri blagajni. — Prijave za banket v nedeljo dne 8. avgusta naj se blagovolijo uposlati odboru „Celjskega Sokola“. Cena kuvertu 1 gld.

Slavnostni odbor.

(Petindvajsetletnica) gasilnega društva Vič-Glince. Naprošeni smo objaviti, da naj zadnji čas do sobote zvečer pismeno ali brzojavno naznani gospodu Fr. Traunu na Glincah, kdor se hoče udeležiti skupnega obeda.

(Tamburaški zbor) „Slov. bralnega društva v Trzišču“ priredi ob ugodnem vremenu v nedeljo dne 8. t. m. popoldne izlet na Slap na vrt g. Krvina.

(Trgovska in obrtniška zbornica.) [Dalje.] § 2. Ta ukaz se ne tiče:

1. Predpisov glede predmetov pridržanih lekarjem in glede lečil, ki se smejo prodajati le s privolenjem oblasti;
2. določb, ki se tičejo koncesijoniranih obrtov;
3. predpisov, ki veljajo za živinsko sol.

§ 3. V § 1. zaznamovani trgovski obrti na drobno ne smejo prodajati tu izrecno ne navedenega zlasti ne vsega drugega od rokodelskih obrtov izdelanega blaga.

§ 4. Politična deželna oblastva so pooblaščenca z ozirom na posebne deželne ali krajevne razmere po zaslišanju trgovskih in obrtniških zbornic, ki imajo o tem zaslišati dotične zadruge, zgoraj omejenim trgovskim obrtom na drobno v svojem upravnem okolišču dovoliti prodajo posameznih v zgorjem seznamu (§ 1.) ne navedenih predmetov.

§ 5. Politična oblastva so dalje pooblaščenca, obseg upravičenosti drugih trgovskih obrtov na drobno, ki imajo manjšo zalogo blaga in so omejeni na prodajo proizvodov majhne vrednosti ob samo krajevnem prometovanju (branjevki, krušnjarski ali prekupski obrt, trgovina z živežem) z ozirom na posebne deželne ali krajevne razmere po zaslišanju trgovskih in obrtniških zbornic, ki imajo o tem zaslišati dotične zadruge, za svoj upravni okolišč uravnati s tem, da ustanove imenik onih predmetov, katere sme vsak posamezni teh obrtov prodajati.

Imenik teh predmetov je vezan na meje v § 1. navedenih predmetov. Le izjemoma se more dovoljenje, kakor v slučaju § 4. raztegniti na posamezne predmete, ki niso obseženi v gorenjem seznamu (§ 1.)

§ 6. V §§ 4. in 5. navedene uravnave so podvržene odobrenju trgovskega ministerstva sporazumno z ministerstvom za notranje stvari in jih ima potem razglasiti pol. dež. oblast.

Ravno tako se smejo v § 5. navedeni trgovski obrti na drobno šest mesecev potem, ko je politična dež. oblast razglasila uravnavo obsega njihove upravičenosti, izvrševati le v obsegu, zaznamovanem v tem razglasilu.

§ 7. Ta razglas pride šest mesecev po razglasitvi v moč.

Od tega časa se smejo v § 1. navedeni trgovski obrti na drobno izvrševati le v tu naznačenem (§ 1. ozir. 4.) obsegu.

Zbornica je ta načrt poslala gremiju trgovcev v Ljubljani in udeleženiim zadrugam na deželi, da izrečejo svoje mnenje. (Dalje sledi.)

Telegrami.

Škofja Loka, 5. avgusta. Pri zborovanju 12. redne velike skupščine sv. Cirila in Metoda v Škofji Loki je udeležba še dosti velika. Najbolje zastopana je slovenska duhovščina in narodno ženstvo. Posvetno inteligenco zastopali so večinoma visokošolci. Prvomestnik je povdarjal, da družba stoji na stalu slovenskega naroda in nerazcepljenosti narodove. Slavil je dame kot preporodnice družbe. Tajnik g. Žlogar je povdarjal, da javno šolstvo še ni urejeno po zahtevah katoliške cerkve in narodne jednakopravnosti. Nujno potrebna je torej družba, delujoča zoper ta dva nedostatka. Mestni župnik g. Tomažič izrekel je družbi popolno zaupanje.

Isol, 5. avgusta. Presvetli cesar je pred odhodom na Dunaj naročil, da se izreče topla zahvala vsem, ki so se udeležili dobrodelne veselice predvčeranjim popoldne v parku cesarske vile in ki je donesla nad 8000 gld. čistega dohodka.

Dunaj, 5. avgusta. Ministerski predsednik je nakazal gorenje-avstrijskemu namestniku, ki je nastopil včeraj potovanje po deželi, da se pouči o povzročni škodi, 25.000 fl. da jih razdeli za prvo pomoč.

Trst, 5. avgusta. Mej pekovskimi mojstri in pomočniki se vrše pogajanja, ki bodo, kakor se kaže, kmalu dognana. Cena kruhu je padla na normalno mero. — Mizarski pomočniki pa ne marajo še ničesar slišati o pogajanju. Nekaj rogoviležev je policija prijela.

Trident, 5. avgusta. V italijanski občini Denno Valdimon je treščilo v neko hišo, ki je popolno pogorela in poleg nje še šest drugih. Prebivalci niso poškodovani.

Madrid, 5. avgusta. Policija je prijela 32 oseb, večinoma žensk, ker so se vdeleževale zadnjih nemirov po mestu.

London, 5. avgusta. „Reuters-Office“ poroča iz Carigrada, da so bile v zadnji seji poslanikov vsprejete vse točke mirovne pogodbe razun one glede odzvanja turških čet iz Tesalije. Nada je, da se kmalu reši tudi to vprašanje.

London, 5. avgusta. „Morning Post“ poroča iz zanesljivih virov, da je plačal Rhodes s tovariši angleški vladi 250.000 funt. šterlingov kot odškodnino za škodo, ki jo je povzročil Jamesonov napad Transwaal.

Tržne cene v Ljubljani

dne 4. avgusta.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	11	Špeh povenjen, kgr.	72
Rež,	50	Surovo maslo,	84
Ječmen,	50	Jajce, jedno	24
Oves,	20	Mleko, liter	10
Ajda,	80	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	7	Telečje	58
Koruza,	30	Svinjsko	66
Krompir,	50	Koštrunovo	40
Leča, hktl.	11	Piščanec	45
Grah,	12	Golob	18
Fižol,	8	Seno, 100 kgr.	178
Maslo, kgr.	94	Slama, 100	160
Mast,	70	Drva trda, 4 kub. m.	630
Špeh svež,	70	„ mehka, 4 „	450

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebe	Molnina v 24. urah v mm.
4	9. zvečer	737.8	19.4	sl. jvzh.	del. oblak.	
5	7. jutraj	738.0	14.7	sl. svzh.	jasno	0.0
	2. popol.	737.2	23.4	sl. jvzh.	„	
Srednja včerajšnja temperatura 20.5°, za 0.9° pod normalom.						

Eksekutivne dražbe.

Frančiške Pakiž iz Ravnegadola posestvo (1856 gld.), terjatev 1100 gld., dne 31. avgusta in 28. sept. (ponovitev) v Ribnici.

Martina Bregarja iz Hudenj zemljišče (722 gld.) in pritlikline (18 gld.) dne 25. avg. in 25. sept. v Krikem.

Gjura Živkoviča iz Dragošev nepremakljivo posestvo (130 gld.), terjatev 130 gld., dne 26. avg. in 25. septembra v Metliki.

Antona Vodnika iz Preloga posestvo (600 gld.) dne 21. avg. in 25. sept. na Brdu.

Janeza Štruklja s Studenca nepremakljivo posestvo (6049 gld.), preložitve, dne 14. avg. in 18. sept. v Ljubljani.
 Jožefa Zavrla iz Preval neprem. posestvo (1073 gld.), terjatev 820 gld., dne 17. avg. in 17. sept. v Ljubljani.
 Valentina Jerina iz Čolnš nepr. posestvo (1786 gld.), terjatev 200 gld., dne 17. avg. in 17. sept. v Ljubljani.
 Franceta Lavriča iz Melave zemljišče (1440 gld.), terjatev 100 gld., dne 23. avg. in 22. sept. v Ljubljani.
 Josipa Jančarja iz Železnice nepremakljivo posestvo (220 gld.), terjatev 45 gld., dne 23. avg. in 25. septembra v Ljubljani.

Ljubljana **F. M. SCHMITT** Ljubljana
 Lingarjeve ulice šte. 4
 priporoča visokočastiti duhovščini svojo bogato zalogo
podobic za kolekturo,
 kakor tudi raznovrstne 512 3-2
rožne vence, križe
in svetince.

Pridnega, krepkega dečka, ki je dovršil vsaj prvi razred srednje šole, **vsprejemem takoj kot učenca** v svojo **špecerijsko prodajalnico.**
Gabrijel Jelovšek
 na Vrhniki.
 518 6-1

Dečka, starega 14-15 let, ki je dovršil vsaj ljudsko šolo, **vsprejme kot učenca** v svoj **steklarski obrt in prodajalnico**
 519 3-1 **Avg. Agnola,**
 steklar v Ljubljani na Dunajski cesti 9.

Irgovinsko naznanilo.

Slavnemu občinstvu in cenjenim svojim odjemalcem uljudno naznanjam, da z dnem 1. avgusta

opustim
 svojo filijalko v Slonovič ulici,
 katero združim z vže mnogo let poslujočo
glavno prodajalnico
 na Sv. Petra-Pesljevi cesti št. 4.
 Priporočam se nadaljni nahlonjenosti ter beležim

velespoštovanjem
Adolf Hauptmann,
 tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov
 in kleja v Ljubljani.
 494 4

Zavod za
 umetnost
slikarij
 26-7 na 298
steklo
B.Škarda
 v Brnu.
 Specijaliteta:
 Izdelovanje cerkvenih oken.
 Sedemkrat odlikovan.
 Ceniki zastoj in franko.
 Se dopisuje v vseh slovanskih jezikih.
 Katalogi na upogl.d.

Katoliška tiskarna
 priporoča raznovrstne
vizitnice
 po nizki ceni.

Št. 26.195.

Ustanova.

Pri podpisnem magistratu **izpraznjeno je jedno mesto**
Primož Auerjevih ustanov
 v letnem znesku 52 gld. 50 kr.
 Do teh ustanov imajo pravico ubogi otroci ljubljanskih meščanov, pred vsem pa sorodniki ustanovnika in otroci izdelovalcev barok, dokler se sami preživiti ne morejo.
 Prošnje za to ustanovno mesto vložiti je **do 14. avgusta** letos pri magistratnem vložnem zapisniku.

Mestni magistrat ljubljanski,
 dne 19. julija 1897.

Najboljša, najtrpežnejša in najelegantnejša
kolesa za vozarenje
 (bicikli) so
Dürkopp-ovi „Diana“,
 katere ima v zalogi za Kranjsko
IVAN JAX v Ljubljani, Dunajska cesta 13.
 Katalogi zastoj in franko. 238 20-19
 Ponk v vozarenju v lastni vozarni je za kupovalce brezplačen.

Najboljši
fabrikat!
I. kranjski
laneno-oljnati firnež.
I. kranjsko
čisto laneno olje.
Stecativ-firnež (sušilo)
 priporoča najceneje 59 104-53
Adolf Hauptmann,
 I. kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in kleja v Ljubljani.

Dunajska borza.

Dne 5. avgusta.	Dne 4. avgusta.	Kreditne srečke, 100 gld.	200 gld. 75 kr.
Skupni državni dolg v notah	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	147
Skupni državni dolg v srebru	5% državne srečke l. 1863, 100 gld.	Avstrijskega rubežnega križa srečke, 10 gld.	19
Avstrijska zlata renta 4%	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	Rudolfove srečke, 10 gld.	26
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	Salmove srečke, 40 gld.	72
Ogerska zlata renta 4%	Tisne srečke 4%, 100 gld.	St. Genois srečke, 40 gld.	78
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	Dunavske vravnave srečke 5%	Waldsteinove srečke, 20 gld.	—
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	Ljubljanske srečke	22
Kreditne delnice, 160 gld.	Posojilo goriskega mesta	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	161
London vista	4% kranjsko deželno posojilo	Akcije Ferdinandovev. železn. 1000 gl. st. v.	3415
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	390
20 mark	Prijoritete obveznice državne železnice	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	84
20 frankov (napoleonov)	južne železnice 3%	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	—
Italijanski bankovci	južne železnice 5%	Montanska družba avstr. plan.	141
C. kr. cekini	golenjskih železnice 4%	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	169
		Papirnih rubljev 100	126

Nakup in prodaja
 vsakevrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
 Zavarovanje za zube pri zrebantih, pri izkrebantju najmanjšega dobika.
 Kalantna izvršitev naročil na borzi.
Menjarnična delniška družba
„M E R C U R“
 Wolzella št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.
 Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kurnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostih papirjev in vestni svet za doseg kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti
 naloženih glavnih.